

Een landelijke beweging voor en door mensen die als kind seksueel mishandeld zijn

Jaarverslag 2021

Stichting RISE

Inleiding

In dit verslag over het jaar 2021 wordt kort beschreven welke activiteiten Stichting RISE heeft uitgeoefend en welke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan gevolgd door de balans en staat van inkomsten en uitgaven.

Bestuur

In 2021 bestond het bestuur van Stichting RISE uit de volgende bestuursleden:

Janine Klungel (voorzitter)

Liane Sloos (algemeen bestuurslid)

Online-expositie 'Hier ben ik! Hier sta ik!'

Op 1 januari luidden we het jaar 2021 feestelijk in met de start van de online-expositie 'Hier ben ik! Hier sta ik!':.

In deze online-expositie op de website van Stichting RISE (www.stichtingrise.nl/expositie) geven mensen die seksueel mishandeld zijn door middel van creatieve expressie vorm aan het thema 'zichtbaarheid'. Annemieke Busink van Miek Geeft Vorm (www.miekgeeftvorm.nl) gaf de expositiepagina prachtig vorm.

De expositie is opgebouwd uit vier media: beeldend werk, muziek, dans en theater, gedichten en verhalen.

We waren verheugd dat we over de hoeveelheid bijzondere bijdragen die we in een korte periode mochten ontvangen. We hopen dat er nog vele zullen volgen om (de gevolgen van) het thema seksuele kindermishandeling zichtbaar te maken!

Daarom:

Heb je ervaring met seksuele kindermishandeling en wil je ook meedoen aan de online-expositie? We nodigen je van harte uit!

Wat betekent het thema 'zichtbaarheid' voor jou? Hoe wil je met jouw creatieve expressie zichtbaar zijn?

Op de website lees je per medium de richtlijnen voor deelname. We wensen met elkaar de expositie groots te laten uitgroeien.

En ... een hartroerend bezoek toegewenst!

Een deelnemer aan de expositie reageerde per e-mail:

'Ik voel me heel erg gezien!'

Ode aan Carla van Lichtenburcht, alle andere pioniersvrouwen van de VSK, haar oud-medewerkers én leden

Via de NRC-rubriek 'De laatste bladzijde' van 4 maart werd ons bekend dat Carla van Lichtenburcht aan het begin van 2021 is overleden. Op 8 maart 2021 – Internationale Vrouwendag – brachten we met een bericht op Facebook en op LinkedIn een ode aan haar en aan de VSK.

In 1981 zocht Carla – vrijwel gelijktijdig met Betty Mijlof – naar slachtoffers van incest om steun te vinden. In 1982 richtten zij samen met andere lotgenoten de Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling binnen het gezin (1982-2012) op om het taboe op seksuele kindermishandeling te doorbreken, voorlichting te geven, lotgenoten te steunen en hulpverlenende instanties te informeren. Overal in het land werden zelfhulpgroepen opgericht. Laagdrempeligheid, ervaringsdeskundigheid en (h)erkenning waren de woorden die deze hulp kenmerkten.

Via media-optredens gaven de pioniersvrouwen van de VSK seksuele kindermishandeling – dat voor die tijd niet als probleem werd (h)erkend – voor het eerst een gezicht. Ook publiceerden zij hun levensverhaal over seksuele kindermishandeling in het boek 'De straf op zwijgen is levenslang' (1983), waarmee zij het zwijgen doorbraken.

Carla was op persoonlijke titel o.a. (mede)auteur van de volgende publicaties: 'Ik heb het nooit aan iemand verteld' (1983), 'Verder na incest' (1986), 'Sporen op de ziel' (1997), 'Het geminachte lichaam' (2000) en 'Wat als ik wij zijn' (2012). We zijn Carla heel erkentelijk voor haar belangrijke werk en oeuvre.

Helaas kenden we Carla en vele andere VSK-coryfeeën niet persoonlijk. Toch hebben zij een bijzondere plek in ons hart. Daarom wilden we hen graag een keer speciaal in het licht zetten. Als Stichting RISE doen we ons best om hun pionierswerk voort te zetten.

Meer informatie: www.nrc.nl/nieuws/2021/03/04/carla-van-lichtenburcht-1952-2021-doorbrak-het-zwijgen-over-incest-a4034213?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR1CgS5Vg2m0mJBjnVirRnBjyv5tJjgx7PLXz9Yn0zbFTTr19UURlqZR5ueg_aem_ZmFrZWR1bW15MTZieXRlcw

én

Boet, A. (2008). Een bevlogen strijd tegen seksuele kindermishandeling: De verhalen achter de VSK. In J. Mens-Verhulst, & B. Waaldijk (Red.), *Vrouwenhulpverlening 1975-2000: Beweging in en rond de gezondheidszorg* (pp. 51-65). Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling (2012). *De kracht van spreken: Dertig levensverhalen over seksuele kindermishandeling*. Leeuwarden: Elikser. (Dit betreft een heruitgave van 'De straf op zwijgen is levenslang' (VSK, 1983))

Live online cursus met Bessel van der Kolk over trauma en behandeling

In de periode van 17 februari t/m 10 maart faciliteerde Uitgeverij Mens! vier wekelijkse bijeenkomsten met korte lezingen en vraag-en-antwoordsessies door Prof. dr. Van der Kolk.

Bessel van der Kolk is een Nederlands-Amerikaans psychiater, emeritus-hoogleraar en trauma expert. Hij is o.a. heel bekend door zijn boek 'Traumaspooren: Het herstel van lichaam, brein en geest na overweldigende ervaringen'. Hierin zet hij vanuit neurowetenschappelijke inzicht uiteen hoe het zenuwstelsel tot rust kan komen. Als er een gevoel van veiligheid ontstaat, kunnen traumatische herinneringen worden verwerkt en kan het traumatische verleden ook daadwerkelijk als verleden tijd ervaren gaan worden. Hij werkt onder andere met neurofeedback, EMDR, yoga, meditatie, theater en Internal Family Systems (IFS).

Het bestuur van Stichting RISE volgde de online cursus om inspiratie op te doen voor een online informatiepakket dat zij – in samenwerking met lotgenoten, ervaringsdeskundigen en professionals – op de website wil maken over seksuele kindermishandeling, trauma en ervaringsdeskundigheid. Daar willen we de kennis op een laagdrempelige en belichaamde-verbindingende-creatieve manier zichtbaar overdragen aan lotgenoten/professionals, bijvoorbeeld door middel van een website, (web)app, video's, training.

De vier bijeenkomsten gingen in op de thema's: ontwikkelingstrauma / intergenerationeel trauma, neurowetenschap en trauma, stabilisatie: neurofeedback, yoga, ademhaling, beweging en andere behandelingen, traumaverwerking. Deze waren boeiend en hebben het bestuur *food for thought* opgeleverd.

Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid

In 2021 was Janine Klungel namens Stichting RISE voor het laatste jaar onderdeel van de Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid.

De Spiegelgroep ondersteunt het landelijk actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' (GHNT) dat in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) alsook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in het leven is geroepen. De Spiegelgroep adviseert – gevraagd en

ongevraagd – het programmateam GHNT over de uitvoering van het actieprogramma om huiselijk geweld en kindermishandeling eerder in beeld te krijgen, te stoppen en duurzaam op te lossen.

Naast haar inzet in de regio's Groningen, Hollands Midden en West Brabant West, werkte Janine onder andere mee aan een webinar, verzorgde zij voor ZonMw samen met Alie Weerman een 'Masterclass Ervaringsdeskundigheid GHNT' aan projectleiders van gesubsidieerde projecten van het onderzoeksprogramma GHNT en schreef zij aan een borgingsplan waarin de Spiegelgroep een pleidooi en concrete voorstellen doet voor de continuering van de Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid die in de context van het landelijk actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' (GHNT) (2019-2021) is opgericht.

Hazenbijeenkomst: ervaringsgericht leren over misbruik en dissociatie

In juni 2019 kwam het bestuur van Stichting RISE in contact met Judith Bruynzeels van JUDKA Theatermakers in kader van haar project 'Ik zoek een manier om te wachten'. Sindsdien volgen we vol belangstelling haar werk.

In 2021 volgde Judiths project 'Mijn naam is haas' en begon zij met het organiseren van hazenbijeenkomsten. Op vrijdag 10 september volgden de bestuursleden van Stichting RISE er een.

Deze bijeenkomst bestond uit:

1. het bekijken van een boek dat een visuele reis door een gefragmenteerd geheugen biedt.
2. een audiovertelling waarin een verdwaalde vrouw thuis probeert te komen.

Na afloop gingen de deelnemers met elkaar in gesprek. Het was een mooie bijeenkomst.

Opstellingen / systemisch werk (2021)

Op zaterdag 11 september 2021 organiseerden we de tweede middag 'Opstellingen / systemisch werk' bij Ruimte voor Aandacht in Utrecht. Deze middag was bedoeld voor mensen die ervaring hebben met seksuele kindermishandeling en graag een keer willen proeven aan opstellingen / systemisch werk.

Net als vorig jaar hadden we Marcel Kerkhofs van praktijk Crafting People (www.craftingpeople.nl) bereid gevonden om de middag te begeleiden. Vanuit Stichting RISE organiseerden Liane Sloos en Janine Klungel de middag en ondersteunden zij Marcel bij de uitvoering van de opstellingen. Van vrijdag op zaterdag werkten zij met hun drieën naar de middag Opstellingen / systemisch werk toe.

De middag werd bijgewoond door acht deelnemers. We deden met elkaar drie opstellingen. We sloten de middag gezellig af met een hapje en een drankje.

Deelnemers evalueerden de middag Opstellingen / systemisch werk als volgt:

'Vakkundig, integer en rustige aanpak. Een scherpe blik op de situaties.'

'Veilige setting om onveilige herinneringen vanuit een andere invalshoek te belichten.'

'Mijn verwachtingen zijn overtroffen. Ik vond het super om zelf een opstelling te kunnen doen. En ik vond het ook fijn om van anderen te horen dat ze met vergelijkbare dingen worstelen.'

'Helemaal top. Super gastvrij! Daar heb ik veel waardering voor.'

Jaarrekening 2021

2021 was een rijk financieel jaar voor Stichting RISE. De organisatie kreeg € 30.000,00 aan subsidie van het Steunfonds BSK, Janine Klungel verdiende € 8.772,43 aan vacatiegelden via de Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid GHNT en RISE ontving € 317,98 aan donaties.

Aan het begin van 2021 bestond de post 'Voortgang Stichting RISE' uit een bedrag van € 3.559,89. We hebben deze buffer – die we gebruiken voor onvoorziene kosten – aangesproken om de verzekering (€ 497,94) voor de uitvoering van activiteiten te betalen en ook om de iets hoger uitvallende kosten (€ 201,53) voor het ontwerp en de opmaak van de expositiepagina op de website van Stichting RISE te kunnen bekostigen.

De twee posten 'Basis Stichting RISE' (€ 865,27) en 'Zichtbaarheid Stichting RISE' (€ 35,00) betreffen in 2021 de betalingsverplichtingen van de stichting en kosten om de zichtbaarheid van de organisatie

te vergroten. De gemaakte kosten over deze twee posten konden we gemakkelijk van de begroting betalen, want ze vielen veel lager uit. De overgebleven bedragen worden bovenop dezelfde begrotingsposten op de begroting 2022 bijgeteld.

De kosten voor de middag 'Opstellingen / systemisch werk' vielen ook een stuk lager uit, namelijk € 1.049,89 in plaats van € 4.000,00. Marcel Kerkhofs heeft aangegeven liever vanuit een gezamenlijke bedding in plaats van alleen de opstellingen te willen begeleiden. We gaan nu samen kijken hoe we de opstellingen op een andere manier in activiteiten van Stichting RISE – bijvoorbeeld bij het And Still I RISE Weekend – kunnen inbedden. Het restbedrag van € 2.950,11 wordt dan naar deze nieuwe vorm van de activiteit 'Opstellingen / systemisch werk' doorgeschoven. Ook het restbedrag voor het maken van een online informatiepakket (€ 1.580,00) wordt doorgeschoven naar 2022, omdat we er dit jaar onvoldoende aan toe kwamen. De online expositie over zichtbaarheid is gerealiseerd en gaat dus van de begroting.

In 2021 heeft Janine Klungel met haar werk voor de Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid GHNT een groot bedrag voor Stichting RISE bijeengebracht. Janines reis- en verblijfskosten zijn hiervan betaald en waren weer een stuk hoger dan in 2020, omdat we dit jaar minder met lockdowns als gevolg van corona te maken hadden. Er blijft nog een groot bedrag staan, namelijk € 5.111,69, dat op de begroting voor 2022 wordt bijgeschreven. De naam van deze kostenpost verandert wel, omdat het programma GHNT ten einde loopt en Janines werkzaamheden voor de Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid zijn afgerond. Het is nog onduidelijk of Janine in 2022 ergens haar ervaringsdeskundigheid zal inzetten, maar mocht zij dat doen, dan zullen haar verdiensten bij de kostenpost Inzet ervaringsdeskundigheid worden opgeteld.

Vanwege haar volle werkschema voor de Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid GHNT lukte het Janine dit jaar opnieuw niet om te werken aan het onderzoek familiegeheimen. Het bedrag dat voor deze activiteit gereserveerd staat, namelijk € 1.460,76, schuift door naar 2022. Als het Janine dan ook niet lukt om het onderzoek uit te voeren, zullen we een andere bestemming voor dat bedrag zoeken.

In 2019 is Stichting RISE aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). In 2021 ontving Stichting RISE een totaalbedrag van € 317,98 aan donaties, veel hoger dan de € 25,00 in 2020. We danken de schenkers heel hartelijk voor hun giften. Deze worden bij de post 'Voortgang Stichting RISE' opgeteld en we investeren het bedrag graag in toekomstige activiteiten van Stichting RISE.

Als gevolg van deze bijzondere financiële ontwikkelingen sloot Stichting RISE het jaar 2021 met een veel hoger positief saldo, namelijk € 36.380,69 (in 2020 nog € 6.966,87). Het stemt ons blij dat de stichting over voldoende financiële middelen beschikt om zich de komende jaren vooral te kunnen focussen op de uitvoering van de activiteiten die in het beleids(plan) Zichtbaar beschreven staan.

Resultaten 2021

INKOMSTEN	begroting 2021	werkelijk ontvangen 2021	begroting 2022
Voortgang Stichting RISE	3.559,89	3.559,89	3.178,40
Basis Stichting RISE	2.000,00	2.000,00	3.134,73
Zichtbaarheid Stichting RISE 2021	1.000,00	1.000,00	1.965,00
Opstellingen / systemisch werk	4.000,00	4.000,00	2.950,11
Online informatiepakket	2.000,00	2.000,00	1.580,00
Online expositie over zichtbaarheid	1.000,00	1.000,00	0,00
Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid	1.946,22	10.718,65	5.111,69
Onderzoek familiegeheimen	1.460,76	1.460,76	1.460,76
Donaties	?	317,98	?
Subsidie van Steunfonds BSK 2022-2023	20.000,00	20.000,00	10.000,00
TOTAAL INKOMSTEN	36.966,87	46.057,28	29.380,69

UITGAVEN	begroting 2021	werkelijk uitgegeven 2021	begroting 2022
Voortgang Stichting RISE	3.559,89	699,47	3.178,40
Basis Stichting RISE 2021	2.000,00	865,27	3.134,73
Zichtbaarheid Stichting RISE 2021	1.000,00	35,00	1.965,00
Opstellingen / systemisch werk	4.000,00	1.049,89	2.950,11
Online informatiepakket	2.000,00	420,00	1.580,00
Online expositie over zichtbaarheid	1.000,00	1.000,00	0,00
Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid	1.946,22	5.606,96	5.111,69
Onderzoek familiegeheimen	1.460,76	0,00	1.460,76
TOTAAL UITGAVEN	16.966,87	9.676,59	19.380,69
SALDO POSITIEF	16.966,87	36.380,69	29.380,69

Balans per 31 december 2021

ACTIVA	31-12-2021	01-01-2021
Geldmiddelen	36.380,69	6.966,87
Te ontvangen posten	?	30.000,00

Begroting 2022

De begroting voor 2022 staat in het teken van de uitvoering van het tweede jaar van het (beleids)plan zichtbaar. Voor 2022 heeft Stichting RISE voor de uitvoering van het plan € 10.000,00 van het Steunfonds BSK ontvangen.

Stichting RISE had in 2022 beschikking over een bufferbedrag van € 3.178,40. Deze post 'Voortgang Stichting RISE' opent de begroting. Dit bedrag heeft Stichting RISE gereserveerd voor onvoorziene kosten, maar we hopen dat we dit potje zo min mogelijk hoeven aan te spreken. Ieder jaar worden ook de giften die Stichting RISE ontvangt bij dit potje opgeteld.

Tijdens de uitvoering van beleidsplan Zichtbaar (2021-2023) kent de begroting eenzelfde structuur. Ieder jaar trekken we € 10.000,00 uit voor de volgende activiteiten:

Basis Stichting RISE	2.000,00
Zichtbaarheid Stichting RISE	1.000,00
Hulpverleningsactiviteit	4.000,00
Kennisactiviteit	2.000,00
Contactactiviteit	1.000,00
TOTAAL	10.000,00

De bovenste twee posten 'Basis Stichting RISE' (€ 2.000,00) en 'Zichtbaarheid Stichting RISE' (€ 1.000,00) betreffen de betalingsverplichtingen van de stichting en kosten om de zichtbaarheid van de organisatie te vergroten. In 2022 vallen de begrootte bedragen van deze twee kostenposten hoger uit, omdat we de restbedragen van 2021 hierbij op hebben geteld, namelijk € 3.134,73 voor de 'Basis Stichting RISE 2022' en € 1.965,00 voor de 'Zichtbaarheid Stichting RISE 2022'.

De drie onderste posten betreffen de activiteiten die Stichting RISE voor de doelgroep organiseert op de gebieden: 1. hulpverlening, 2. kennis, 3. (lotgenoten)contact. In 2021 zijn deze activiteiten: 1. And Still I RISE Weekend, 2. publicatie boek, 3. ontwikkelen ludieke actie(s) over zichtbaarheid. Hiervoor zijn respectievelijk 1. € 4.000,00, 2. € 2.000,00 en 3. € 1.000,00 begroot.

Er staan ook nog een aantal restbedragen op de begroting. Ten eerste voor de activiteit 'Opstellingen / systemisch werk' (€ 2.950,11). We gaan onderzoeken of we deze activiteit mogelijk bij het And Still I RISE Weekend kunnen onderbrengen. Ten tweede voor een online informatiepakket. Deze activiteit hebben we voor een deel, maar nog niet in het geheel afgerond. Daarom nemen we het bedrag van € 1.580,00 mee naar 2022 om het informatiepakket alsnog af te ronden. Ten derde voor het onderzoek naar familiegeheimen (€ 1.460,00). Voor het laatst schuift dit bedrag door. Als het Janine niet lukt om in 2022 aan het onderzoek te beginnen, zullen we een andere bestemming voor dat bedrag zoeken.

In 2021 heeft Janine haar werk voor de Spiegelgroep Ervaringsdeskundigheid GHNT afgerond. Eind 2021 zijn er gesprekken geweest om te onderzoeken of de Spiegelgroep meeverhuist naar het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, een gezamenlijk programma van de ministeries van J&V en VWS en VNG. Op dit moment is nog onduidelijk of dit daadwerkelijk zal gebeuren en/of Janine haar medewerking aan dit programma kan/wil verlenen. Mocht Janine in 2022 haar ervaringsdeskundigheid voor dit programma en/of anderszins inzetten, zullen haar verdiensten op de begrotingspost 'Inzet ervaringsdeskundigheid' bijgeschreven worden.

Ten slotte is de subsidie van het Steunfonds BSK over 2023 – in totaal € 10.000,00 – onderaan deze begroting bijgeschreven, omdat dit bedrag al op de rekening van Stichting RISE staat.

BEGROTING 2022

Voortgang/onvoorzien Stichting RISE	3.178,40
Basis Stichting RISE 2022	3.134,73
Zichtbaarheid Stichting RISE 2022	1.965,00
And Still I RISE Weekend	4.000,00
Publicatie boek	2.000,00
Ontwikkelen ludieke actie	1.000,00
Opstellingen / systemisch werk	2.950,11
Online informatiepakket	1.580,00
Inzet ervaringsdeskundigheid	5.111,69
Onderzoek familiegeheimen	1.460,76
Donaties	?
Subsidie Steunfonds BSK 2023	10.000,00
TOTAAL	36.380,69

Stichting RISE

Postadres

Bernhardstraat 2
2382 VR Zoeterwoude

E-mail

info@stichtingrise.nl

IBAN

NL97 TRIO 0338 7025 04

KvK

69033838

RSIN

857700030

